

Til Stortingets Kirke-, utdannings- og forskningskomité

AVKLARINGER OM EQF, BOLOGNA OG UTDANNING PÅ NIVÅ 5

Under Kirke- utdannings- og forskningskomitéens høring om Meld. St. 9 Fagfolk for fremtiden ble det stilt spørsmål til flere av høringsinstansene om forståelsen av godkjenning av utdanninger mellom ulike rammeverk og landegrensler. Vi ønsker derfor å bidra med noen avklaringer, blant annet basert på informasjon vi har fått fra Universitets- og høyskoleavdelingen i Kunnskapsdepartementet. Norsk fagskoleutdanning er ikke knyttet til Bolognaprosessen, men har fra starten av omfattet utdanninger og institusjoner under universitets- og høyskoleloven. Spørsmålene som er diskutert i prosessen omfatter gradsstruktur, kvalitetssikring, det europeiske kvalifikasjonsrammeverket for høyere utdanning (QF-EHEA). I Bolognasamarbeidet er det vedtatt at de tre nivåene (syklusene) i QF-EHEA er kompatible med nivå 6 – 8 i EQF, men foreløpig er det ikke fattet noe tilsvarende vedtak når det gjelder "short cycle within the first cycle", selv om mange land har henvist slike utdanninger til nivå 5 i EQF. I Norge vil dette være høgskolekandidatgraden, som vi har henvist til nivå 6 i EQF (nivå 6.1 i NKR).

I hvilken grad utdanninger og institusjoner som er henvist til nivå 5 i EQF er omfattet av Bolognasamarbeidet, varierer derfor fra land til land. Det som er felles, er at Bolognaprosessen gjelder for utdanninger og institusjoner som er omfattet av den utdanningslovgivningen for høyere utdanning i de forskjellige landene. I mange land, der utdanninger som er henvist til EQF-nivå 5 er inkludert i Bolognasamarbeidet, er det også utdanninger på samme nivå som ikke er det. Det gjelder for eksempel Frankrike. I Tyskland er det også kvalifikasjoner på nivå 6 som ikke er regnet som del av høyere utdanning og dermed ikke omfattet av Bolognaprosessen. Det er heller ikke uvanlig. Det er nasjonal lovgivning i det enkelte land som avgjør hva som defineres som høyere utdanning.

Høyere utdanning i det enkelte land kan altså henvises til både nivå 5 og 6 i EQF. Ut fra dette har man derfor konkludert med at det er den mottakerinstitusjonen en student søker seg til som har myndigheten til å vurdere det faglige innholdet (læringsutbyttet) i en gjennomført studie, og hvorvidt dette kan godkjennes som grunnlag for opptak til eller innpass i et studium.

Hvilket nivå i EQF en studie gjennomført i f.eks. Danmark eller Tyskland blir henvist til, er altså ikke det som avgjør hva en student kan få studiet godkjent som dersom studenten søker seg til videre studier i Norge. Dette er det mottakerinstitusjonen som vurderer og godkjenner.

I Norge er høgskolekandidat et utdanningsnivå som faller inn under betegnelsen short cycle. Utdanninger til som fører til graden høgskolekandidat er plassert på nivå 6 i vårt nasjonale kvalifikasjonsrammeverk, og er henvist til nivå 6 i EQF. Dette er utdanninger som gjennom UH-loven er definert som høyere utdanning og som derfor allerede gir studiepoeng.

Det er med dette bakteppet vi mener det er problematisk å benytte betegnelsen studiepoeng for utdanninger ved fagskoler. Dette viser også fagskolemeldingen til selv når den sier at studiepoeng ved fagskoler ikke vil ha noe å si for godkjenning og innpassing – altså vil det ikke innebære noen endring av hva poeng fra fagskoler er ved opptak til universiteter og høyskoler.

Regjeringen ønsker ikke å vise til en norm for hva som kan innpasses, eller gi signaler om hva studentene kan forvente av innpassing, hverken i universitets og høyskoleutdanning eller i fagskoleutdanning. Dette må avgjøres for hver enkelt utdanning basert på fastsatt læringsutbytte. (Fagskolemeldingen, side 109.)

I tillegg viser fagskolemeldingen selv til utfordringer med å få informert om at studiepoeng ved fagskoler ikke vil være det samme som studiepoeng ved universiteter og høyskoler.

Regjeringen understreker at det påhviler fagskolene et betydelig ansvar for å informere fagskolestudentene om at betegnelsen studiepoeng i seg selv ikke har konsekvenser for overgang til høyere utdanning eller for fritak for fag i høyere utdanning. (Fagskolemeldingen, side 103)

Som sitatet viser vil det være utfordrende for både studenter, utdanningsinstitusjoner og arbeidslivet å skille mellom ulike typer studiepoeng.

En endring av betegnelsen fagskolepoeng til studiepoeng vil, som vist over, ikke endre prosedyren for godkjenning og innpass av utdanninger fra fagskoler i Norge til universiteter og høyskoler i Norge. Det vil heller ikke endre noe på godkjenning eller innpassing av utdanninger fra utlandet som er henvist til nivå 5 i EQF ved universiteter og høyskoler i Norge.

Med vennlig hilsen

Kari Sollien (leder), Akademikerne

Arne J. Eriksen (NPH-sekretær), Nettverk for private høyskoler

Carla Botten-Verboven (organisasjonsdirektør), Norsk Industri

Marianne Andenæs (leder), Norsk studentorganisasjon

Anne-Kari Bratten (adm.direktør), Spekter

Ragnhild Lied (leder), UNIO

Alf Rasmussen (generalsekretær), Universitets- og høgskolerådet

UNIVERSITETS- OG HØGSKOLERÅDET

The Norwegian Association of Higher Education Institutions

NPH
Nettverk
for Private
Høyskoler

